

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/16/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013200892
Dátum vydania rozhodnutia:	15.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7013200892.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa: K. Q., bytom v K., zastúpeného JUDr. Tiborom Sásfaiom, advokátom, so sídlom Košice, Fejova č. 4, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 2Sd/46/2013-21 zo dňa 5. novembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/46/2013-21 zo dňa 5. novembra 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X. z 10.04.2013, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 21.03.2013 nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Krajský súd vo svojom odôvodnení uviedol, že podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia odporcu bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava z 21.03.2013, podľa ktorého navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods.1 zákona o sociálnom poistení, pretože miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je podľa posudkového lekára v porovnaní so zdravou fyzickou osobou 35 %. Posudok posudkového lekára tvorí súčasť napadnutého rozhodnutia a z neho vyplýva, ktoré ochorenie posudkový lekár považoval za rozhodujúce a z akého dôvodu stanovil mieru poklesu na dolnú hranicu sadzby uvedenej v príslušnej kapitole oddielu A, položke prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Z toho dôvodu námietku navrhovateľa, že rozhodnutie odporcu nie je dostatočne odôvodnené a preto je nepreskúmateľné, nepovažoval krajský súd za dôvodnú.

Po podaní opravného prostriedku si krajský súd zabezpečil nový posudok o zdravotnom stave navrhovateľa, podľa ktorého navrhovateľ rovnako nie je invalidný a miera podľa zákona o sociálnom poistení a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť napriek zmene rozhodujúceho ochorenia ostala. Posudkový lekár tento svoj záver odôvodnil vo svojom posudku, s ktorým bol navrhovateľ na pojednávaní oboznámený. V posudku posudkový lekár uviedol prečo za rozhodujúce zdravotné postihnutie považuje cukrovku druhého typu a z akého dôvodu bola stanovená dolná hranica príslušného percentuálneho rozpätia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Rovnako posudkový lekár zdôvodnil aj navýšenie percentuálneho rozpätia pre ostatné zdravotné postihnutia. Požiadavka navrhovateľa, aby bol zdravotný stav zhodnotený aj podľa iných kapitol prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení nie je odôvodnená, pretože navrhovateľ nepredložil posudkovému lekárovi ani súdu žiadne lekárske správy, ktoré by tento postup odôvodňovali.

Závery posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne Bratislava, ako aj Sociálnej poisťovne ústredia, pracovisko Košice sa vo svojich záveroch ohľadom invalidity zhodovali, boli riadne odôvodnené a krajský súd nezistil žiadny dôvod na to, aby nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru zdravotníctva, pretože posudzovanie zdravotného stavu sa nezistili žiadne rozpory. Za takýto rozpor krajský súd nepovažoval zmenu rozhodujúceho ochorenia, pretože toto bolo odôvodnené ďalšími doplnujúcimi odbornými nálezmi, ako aj 6 mesačným časovým odstupom od prvého posudzovania navrhovateľa. Z týchto dôvodov súd nevyhovel navrhovateľovej žiadosti o nariadenie znaleckého dokazovania, považoval postup sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o žiadosti navrhovateľa súladný so zákonom.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, nakoľko sa s celkovým priebehom posudzovania invalidity a záverov, ku ktorým dospeli posudkoví lekári nestotožňuje. Lekárska správa posudkového lekára dostatočne poukazuje, že navrhovateľ je v dlhodobej dispénzarnej starostlivosti a liečbe viacerých špecialistov pre mohopočetné ochorenia. Posúdenie oboch posudkových lekárov považuje za povrchné a tendenčne smerované na najnižší rozsah bodového rozpätia. Lekárske správy iných odborných lekárov boli nedostatočne posúdené i nedostatočne odôvodnené. Rozsudok krajského súdu preto nepovažuje navrhovateľ za správny a zákonný, nedostatočne sa vysporiadal so skutkovými zisteniami v rozhodnutí a lekáorskými správami posudkových lekárov. Svedčí o tom aj zmena rozhodujúceho zdravotného postihnutia, ktorá nie je dostačujúco zdôvodnená a súd tomu neprikladal takmer žiadny význam. Navrhoval preto ustanoviť znalca. Naďalej zotrváva aj na tvrdení, že odporkyňa sa nemala obmedziť pri skúmaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti iba na jednu kapitolu, ale mala brať celú šírku zdravotného postihnutia podľa ostatných príloh. Na základe uvedeného navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie a zároveň si uplatnil a vyčísľil trovy konania.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia na účely súdneho i správneho konania. Navrhovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov. Pokiaľ navrhovateľ žiadal o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa tu poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, sú vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Podľa odporkyne navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovala preto rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil

dňa 15. apríla 2015 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www. nsud.sk](http://www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľa bol posudzovaný, na základe jeho žiadosti o invalidný dôchodok, dňa 21.03.2013 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím bolo určené Kapitola VIII. Choroby dýchacej sústavy, oddiel B choroby dolných ciest dýchacích, položka 1. Chronická obštrukčná choroba pľúc b.) štádium II, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30 %. Iné zdravotné postihnutia, diabetes mellitus nezávislý od inzulínu, esenciálna hypertenzia, bolesť chrbtice dorzalgia, osteochondróza chrbtice, poruchy metabolizmov lipoproteínemov a iné lepidémie, navýšili percentuálnu mieru o 5 %. Podľa posudku je navrhovateľ v dlhodobej disp. starostlivosti a liečbe viacerých špecialistov pre mnohopočetné ochorenia. Po preskúmaní zdravotnej dokumentácie stavil lekár RZP chronické pľúcne ochorenie, ktoré je funkčne zaradené do štádia GOLD I.-II., ľahký až stredne ťažký stupeň, preto zvolil dolnú hranicu 30 %. Ďalšie ochorenia z posudkového hľadiska spolu participujú na nepriaznivom zdravotnom stave pre ktoré určil MPSVZČ 5 %. Celková MPSVZČ je 35 %. Podľa výroku tak navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Na základe tohto posudku bolo odporkyňou vydané rozhodnutie, ktorým bola žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok zamietnutá. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok, a preto bol jeho zdravotný stav posudzovaný znova dňa 26.08.2013, pričom posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava dospel k rovnakým záverom, ako pri predchádzajúcom posudzovaní.

Na základe konania o opravnom prostriedku bol zdravotný stav posudzovaný dňa 23.09.2013 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie tu bolo určené Cukrovka kompenzovaná diétou a

PAD - kap. IV, pol. 1, písm. b), s mierou poklesu 30 %. Inými zdravotnými postihnutiami sú iná zdĺhavá obštrukčná a pľúcna choroba, bolesť chrbtice dorzalgia, so zvýšením percentuálnej miery o 5 %. Podľa posudku, sa dopĺňujúcimi odbornými lekárskymi nálezmi zistilo, že sa u navrhovateľa nejedná o II. štádium chronickej obštrukčnej choroby pľúc, spirometria vykazuje čiastočne reverzibilitu, pôvodný diagnostický záver bol stanovený ako I. štádium - mierne ľahký stupeň s ev. prechodom do II. štádia. Aj vzhľadom na to, bola za rozhodujúce zdravotné postihnutie stanovená cukrovka II. typu v liečbe diétou a PAD s prítomnými ľahkými začínajúcimi neurologickými komplikáciami bez zdokumentovaných chronických komplikácií na očnom pozadí, na cievach, resp. inde na somatickom aparáte. Preto bola stanovená dolná hranica miery poklesu t. j. 30 %. Pre postihnutie vyplývajúce z ostatných chorobných zmien hlavne chronickej obštrukčnej choroby pľúc aj keď ľahkého stupňa, bolesti chrbtice pri prítomných miernych degeneratívnych zmenách bez prejavov koreňového dráždenia a bez podstatnejšej poruchy statodynamiky chrbtice bolo rozhodujúce zdravotné postihnutie navýšené o 5 %. Podľa doložených odborných lekárskeho nálezov nejde o invalidného občana. V odvolacom konaní žiadateľ navrhovateľ zhodnotiť zdravotný stav aj podľa kap. II a III. Vzhľadom na to, že u posudzovaného ani anamnesticky nie sú známe skutočnosti, že by trpel chorobou krvi a krvotvorných orgánov, nie sú známe poruchy imunity, nie sú o tom ani lekárske nálezy, ktoré by dokumentovali tieto ochorenia a z nich vyplývajúce postihnutia, nemohol posudkový lekár zhodnotiť zdrav. stav podľa kap. II, ani kap. III.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľa (v podstate zhodnými ako uvedenými v odvolaní), a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250I ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku a na tieto odkazuje. Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskeho nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udával, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovelo.

Odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že v správnom súdnictve súdy postupujú podľa 5. časti OSP preskúmavajú zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov a v zásade nie je ich úlohou vykonávať resp. dopĺňať dokazovanie na skutočnosti, ktorých preukázanie je podmienkou zistenia skutkového stavu už v správnom konaní, preto námietku navrhovateľa vytýkajúcu súdu prvého stupňa, že nevykonával ďalšie navrhované dokazovanie, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú.

Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by záver odporkyne spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Neuviedol nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľa zhoršil, nič mu nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jeho zdravotného stavu.

Posudky vypracované v tomto konaní dospeli k rovnakým záverom pokiaľ ide o určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie, posudkový

lekár Sociálnej poisťovne, ústredia riadne odôvodnil zmenu rozdujúceho zdravotného postihnutia. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov. Z jednotlivých posudkov vyplýva, že posudkoví lekári odborne posúdili a vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľa a zhodne dospeli k záveru, že zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľa je na úrovni 35 %.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhoveli. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal, pretože navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a priznanie náhrady trov konania odporkyni zákon neumožňuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.